

ANAYASA HABERLERİ/CONSTITUTIONAL NEWS/INFORMATIONS CONSTITUTIONNELLES

BASINA VE KAMUOYUNA ANAYASA'YA VE DEMOKRATİK SÜREÇLERE SAYGI BİLDİRİSİ (*TO THE PRESS AND PUBLIC OPINION RESPECT TO THE CONSTITUTION AND DEMOCRATIC PROCESS*)

Biz aşağıda imzası bulunanlar, Türkiye'nin, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan demokratikleşme ve hukuk devletinin kurumsallaşmasına dayalı anayasal birikimini hatırlatarak, başkanlık rejimine ilişkin tartışmalar ışığında aşağıdaki noktaları vurgulamayı zorunlu görüyoruz:

Bugün Türkiye'nin demokrasi düzeyi ve Anayasası gerçek birikimini yansıtmamaktadır. Demokrasi açığının kapatılması amacıyla, başta Anayasa gelmek üzere yeni düzenlemeler, yıllardır üzerinde çalışılan konu ve sorunların başında gelmektedir. Söz konusu sorunları çözmek amacıyla, Türkiye'ye özgü deneyimler ve çağdaş demokrasilerin çözüm biçimleri ışığında üzerinde siyasal ve akademik nitelikte çalışmalar yapılması zorunluluğu bulunmaktadır ve bu yönde, son yıllarda, anayasa raporları ve önerileri ile kayda değer çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Erklar ayrılığı çerçevesinde parlamentonun etkinliğinin artırılması ve yargı bağımsızlığının sağlanması, öncelikli iki hedef olup, hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasının önkoşullarıdır.

Öte yandan, çok yönlü denge ve denetim düzeneği, çağdaş anayasaların ortak paydasını oluşturmaktadır. Ne var ki, son aylarda Cumhurbaşkanı güdümünde yürütüldüğü görülen ve kişiye özgü bir başkanlık rejiminin inşasına dayalı çalışmalar, izlenen usul ve hedef bakımından demokratik usullere yabancı olmakla kalmayıp, Anayasa dışıdır.

Türkiye'nin Osmanlı'daki parlamenter deneyim ile birlikte yüzyılı aşkın süredir denediği parlamenter rejimi işler kılma yerine, herhangi bir ilke tartışması yapılmasına olanak tanınmaksızın, yeni bir rejim dayatması karşısında bulunuyoruz.

Bunun, Anayasa dışı yollarla ve devletin bütün olanakları kullanılarak yapılmaya çalışılması, hukuken kabul edilemez. Bu süreçte, kimi

akademisyenlerin anayasa hukuku ve siyaset bilimi verilerini çarpıtarak kamuoyunu yanıltıcı açıklamalar yapması esef vericidir.

Uluslararası ilişkiler bakımından, demokrasinin uluslararası standartları bir yana bırakılarak “kişiyeye özgü” bir rejim kurmanın Türkiye’yi dünya sisteminden koparma riski yanı sıra, iktisadi ve sosyal alanda yaratması muhtemel olumsuz sonuçları göz ardı edilemez.

Uzman, akademisyen, hukukçu ve yurttaş kimliğimizle bu süreci kabul etmediğimizi, Türkiye’nin demokratik gelişiminin, hukuk çerçevesinde kalınarak eşit, serbest, katılımcı ve nesnel bilgiye dayalı tartışma ortamında sağlanabileceğine dair inancımızı ve bu konuda her türlü katkı vermeye hazır olduğumuzu beyan ederiz.

İMZACILAR

1. Prof. Dr. Erdoğan TEZİÇ (Anayasa Hukukçusu)
2. Prof. Dr. İbrahim Ö. KABOĞLU (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
3. Prof. Dr. Bertil Emrah ODER (Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
4. Prof. Dr. Sultan ÜZELTÜRK (Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
5. Doç. Dr. Ayşen CANDAŞ (Boğaziçi Üniversitesi İİBF)
6. Prof. Dr. Ersin KALAYCIOĞLU (Sabancı Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi)
7. Prof. Dr. Fazıl SAĞLAM (Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Anayasa Mahkemesi E. Üyesi)
8. Prof. Dr. Baskın ORAN (Ankara Üniversitesi Mülkiye Mektebi, E.)
9. Prof. Dr. Nuray MERT (İstanbul Üniversitesi)
10. Prof. Dr. Korkut KANADOĞLU (Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
11. Prof. Dr. Meltem Dikmen CANIKLIOĞLU (Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
12. Prof. Dr. Selin ESEN (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
13. Prof. Dr. Rona SEROZAN (İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
14. Prof. Dr. Mustafa ERDOĞAN (İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

15. Prof. Dr. Osman DOĞRU (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
16. Doç. Dr. Şule ÖZSOY BOYUNSUZ (Anayasa Hukukçusu)
17. Prof. Dr. Cevdet ATAY (İdare Hukuku Emekli Öğretim Üyesi)
18. Doç. Dr. Başak ÇALI (Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
19. Prof. Dr. Nermin ABADAN UNAT (Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü)
20. Prof. Dr. Necmi YÜZBAŞIOĞLU (Galatasaray Üniv. Hukuk Fakültesi)
21. Prof. Dr. Sevtap YOKUŞ (Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
22. Prof. Dr. Büşra ERSANLI (Marmara Üniversitesi SBF)
23. Prof. Dr. İlter Turan (İstanbul Bilgi Üniversitesi İİBF E. Öğretim Üyesi)
24. Prof. Dr. Günay Göksu ÖZDOĞAN (Marmara Üniversitesi SBF)
25. Prof. Dr. Oktay UYGUN (Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
26. Prof. Dr. Gencer ÖZCAN (İstanbul Bilgi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü)
27. Prof. Dr. Nihal İNCİOĞLU (İstanbul Bilgi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü)
28. Prof. Dr. Turan YILDIRIM (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
29. Doç. Dr. Pınar UYAN (İstanbul Bilgi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü)
30. Prof. Dr. Metin GÜNDAY (Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

TO THE PRESS AND PUBLIC OPINION RESPECT TO THE CONSTITUTION AND DEMOCRATIC PROCESS

We, as signatories, consider it necessary to emphasize the following points by recalling the constitutional background of Turkey that is based on democratization and institutionalization of the rule of law from the Ottoman Empire to the Republic.

Today, the level of democracy and the Constitution of Turkey do not reflect the true background of the country. In order to cover the deficiency of democracy, making a new constitution and new regulations are the matters and issues that have been working on in years. In order to solve such issues, it is necessary to do political and academic studies in the light of the Turkey's experience and solutions in modern democracies. There are significant studies in recent years in this direction, such as constitutional reports and proposals. The two primary objectives within the scope of separation of powers are to increase the effectiveness of the parliament and to provide independence of the judiciary. These are prerequisites for safeguarding rights and freedoms.

On the other hand, the well-rounded character of the checks and balances mechanism is the common denominator of modern constitutions. However, in recent months in Turkey, the efforts under the direction of the President of the Republic to establish an idiosyncratic presidential system are not only far from democratic procedures in terms of method and objectives, but also unconstitutional.

Instead of striving for the parliamentary regime that Turkey has had for more than a century from the Ottoman Empire era to work better, we are faced with an imposition of a new regime without discussing the principles of this change. Attempting to adopt this change through unconstitutional means and mobilising the state's resources is legally unacceptable. In this period, it is regrettable to witness comments of some academics who mislead the public, distorting constitutional law and political science data.

In terms of international relations, to build a "tailor-made" and "idiosyncratic" regime disregarding international standards of democracy

risks isolating Turkey from the global system. Also the probable negative repercussions of this regime in the economic and social fields cannot be ignored.

As experts, academics, lawyers and citizens of this country, we declare that this process is unacceptable. We declare our belief that Turkey's democratic improvement can be achieved only by staying within the law and by ensuring an atmosphere of equal, free, participatory discussion based on objective information. We also declare that we are ready to provide all sorts of contribution regarding this issue.

SIGNATORIES

1. Prof. Erdoğan TEZİÇ (Constitutional Jurist)
2. Prof. İbrahim Ö. KABOĞLU (Marmara University Faculty of Law)
3. Prof. Bertil Emrah ODER (Koc University Faculty of Law)
4. Prof. Sultan ÜZELTÜRK (Yeditepe University Faculty of Law)
5. Assoc. Prof. Ayşen CANDAS (Bogazici University Faculty of Economic and Administrative Sciences)
6. Prof. Ersin KALAYCIOĞLU (Sabancı University, Faculty of Art and Social Sciences)
7. Prof. Fazıl SAĞLAM (Near East University Faculty of Law, Former Member of Constitutional Court)
8. Prof. Baskın ORAN (Ankara University Faculty of Political Sciences)
9. Prof. Nuray MERT (Istanbul University)
10. Prof. Korkut KANADOĞLU (Ozyegin University Faculty of Law)
11. Prof. Meltem Dikmen CANIKLIOĞLU (Cyprus International University Faculty of Law)
12. Prof. Selin ESEN (Ankara University Faculty of Law)
13. Prof. Rona SEROZAN (Istanbul Bilgi University Faculty of Law)
14. Prof. Mustafa ERDOĞAN (Istanbul Commerce University Faculty of Law)
15. Prof. Osman DOĞRU (Marmara University Faculty of Law)
16. Assoc. Prof. Sule OZSOY BOYUNSUZ (Constitutional Jurist)
17. Prof. Cevdet ATAY (Former Academic Member on Administrative Law)

18. Assoc. Prof. Basak CALI (Koç University Faculty of Law)
19. Prof. Nermin ABADAN UNAT (Boğaziçi University Department of Political Sciences and International Relations)
20. Prof. Necmi YUZBASIOGLU (Galatasaray University Faculty of Law)
21. Prof. Sevtap YOKUS (Kocaeli University Faculty of Law)
22. Prof. Busra ERSANLI (Marmara University Faculty of Political Sciences)
23. Prof. Ilter Turan (Istanbul Bilgi University Former Academic Member of Faculty of Economic and Administrative Sciences)
24. Prof. Gunay Goksu OZDOGAN (Marmara University Faculty of Political Sciences)
25. Prof. Oktay UYGUN (Yeditepe University Faculty of Law)
26. Prof. Gencer OZCAN (Istanbul Bilgi University Department of International Relations)
27. Prof. Nihal INCIOGLU (Istanbul Bilgi University Department of International Relations)
28. Prof. Turan YILDIRIM (Marmara University Faculty of Law)
29. Assoc. Prof. Pinar UYAN (Istanbul Bilgi University Faculty of Law)
30. Prof. Metin GUNDAY (Atilim University Faculty of Law)